

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของภาษา
2. ความสำคัญของภาษาไทย
3. การเขียน
4. การสอนทักษะการเขียน
5. สาเหตุและลักษณะความผิดพลาด
6. แนวการแก้ไขความผิดพลาด
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ลักษณะทั่วไปของภาษา

ภาษา เป็นคำสันสกฤต (บาลีเป็นภาษา) มาจากรากเดิมว่า ภาษ แปลว่า กล่าว พูด หรือ บอก เมื่อนำมาใช้เป็นคำนาม มีรูปเป็น ภาษา แปลตามรูปศัพท์ว่าคำพูดหรือ ถ้อยคำ แปลเอาความว่า เครื่องสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ ให้สามารถกำหนดรู้ความประสงค์ของกันและกันได้ โดยมีระเบียบคำหรือจังหวะเสียงเป็นเครื่องกำหนด (กำชัย ทองหล่อ, 2540 หน้า 1) ภาษาที่ใช้อยู่ในเวลานี้ มีมากมายหลายชนิด บางภาษาก็เป็นที่รู้และนิยมใช้กันแพร่หลายทั่วโลก บางภาษาก็นิยมใช้กันแต่ในเชื้อชาติของตน บางภาษาก็ได้สูญหายตายจากโลกไปแล้ว เพราะชนในชาตินั้นสูญพันธุ์ หรือถูกกลืนชาติเปลี่ยนใจไปนิยมใช้ภาษาอื่น บางภาษาก็เป็นภาษาตายแต่ยังไม่สูญสลายไปจากโลก เพราะเป็นภาษาของชนชาติที่เคยเจริญรุ่งเรืองในทางศิลปวิทยามาแล้วในสมัยอดีต และยังคงเป็นมรดกสำคัญของภาษาปัจจุบันหรือเป็นแม่ของภาษาปัจจุบัน จึงยังได้รับการประดับประดาให้คงเค้ารูปภาษาอยู่ แต่ไม่มีทางจะคลี่คลายขยายตัวให้เจริญก้าวหน้าได้ต่อไป มีแต่จะคงตัวอยู่หรือเสื่อมทรุดสูญสลายไปเท่านั้น เพราะไม่มีผู้นิยมใช้ทั้งในทางพูดและทางเขียน ภาษาชนิดนี้ได้แก่ภาษาบาลี สันสกฤต และลาติน (กำชัย ทองหล่อ, 2540 หน้า 3)

เจียรนัย ศิริสวัสดิ์ (2539, หน้า 1) กล่าวว่า ภาษาเกิดขึ้นครั้งแรกเป็นเวลานานมาแล้ว ความจำเป็นในการใช้ภาษาได้เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์รู้จักอยู่รวมกัน และเริ่มใช้กิริยาท่าทางเพื่อสื่อความหมาย หลังจากนั้นก็มีพัฒนาการเรื่อยมา จนกระทั่งมีการคิดสัญลักษณ์ที่ใช้ถ่ายทอดเสียงพูดและการประดิษฐ์ตัวอักษรไว้ใช้ ภาษาจึงเกิดขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ โดยมนุษย์เป็นผู้สร้างและใช้ภาษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของตน ดังนั้นภาษาจึงหมายถึงเสียง หรือกิริยาอาการตลอดจนระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยตกลงที่จะรับรู้และเข้าใจ

ด้วยเหตุที่ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่มนุษย์ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งภาษาอาจทำให้ความคิดปรากฏอย่างแจ่มชัดก็ได้ อมพรางก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ใช้โดยมีภาษามีหน้าที่หลัก 3 ประการคือ ภาษาทำให้เกิดข้อเท็จจริง ทำหน้าที่แสดงความรู้สึก และให้ข้อคิดเห็น

นอกจากนี้ บุญศิริ ภิญญาธินันท์ (2541, หน้า 1) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของภาษาสรุปได้ดังนี้

1. ภาษาเป็นพฤติกรรมทางสังคม เนื่องจากภาษาเกิดจากการเรียนรู้ เลียนแบบและถ่ายทอดจากบุคคลในสังคมเดียวกัน
2. ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ได้กำหนดภาษาขึ้นใช้เพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน การสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน ต้องอาศัยภาษาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดทั้งสิ้น
3. ภาษามีโครงสร้างที่เป็นระบบระเบียบ
4. ภาษาประกอบด้วยเสียงและความหมาย
5. ภาษาผูกพันกับวัฒนธรรมในสังคม เพราะภาษาถูกกำหนดโดยคนในสังคมจึงทำให้ภาษามีลักษณะสอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมนั้น
6. ภาษามีการเปลี่ยนแปลงได้ ภาษาที่เกิดขึ้นใหม่อาจเกิดจากการสร้างคำ การยืมคำ จะเห็นได้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือของการสื่อสาร และยังเป็นเครื่องมือของสังคม การที่มีภาษาทำให้บุคคลเรียนรู้คุณและโทษได้ เรียนรู้ข้อเท็จจริงได้ และเรียนรู้ความดีความชั่วได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ภาษาเท่านั้นที่สื่อความหมายให้สามารถเรียนรู้ เข้าใจได้ ภาษาจึงเป็นแกนสำคัญในวิถีชีวิตของมนุษย์ (ประภาศรี สีหอำไพ, 2534 , หน้า 15)

กล่าวโดยสรุปคือ ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารกันของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ได้กำหนดภาษาขึ้นใช้เพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน ภาษาเกิดจากการเรียนรู้ เลียนแบบ ถ่ายทอด จากบุคคลในสังคมเดียวกัน และภาษาก็ยังเป็นเครื่องมือแสดงถึงอารยธรรมและวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย

2. ความสำคัญของภาษาไทย

ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนไทยที่ใช้แสดงความรู้สึกนึกคิด ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาการในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการประกอบอาชีพ ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการสืบทอดและเป็นหลักฐานของ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2537 หน้า 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า “ใช้เป็นสื่อกลาง เสริมสร้างวัฒนธรรม สำนึกเอกลักษณ์ พัทธสีมาประชาชาติ พัฒนาความคิด กอบกิจการงาน ประสานสามัคคี”

เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันในประเทศ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ภาษาไทยจึงเป็นพาหนะความคิดในการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น หากทุกวงการตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย และปรับปรุงเรื่องการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารระหว่างกันให้มีประสิทธิภาพก็จะเกิดผลในทางสร้างสรรค์

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ , 2537 หน้า 34)

และ บุญศิริ ภิญญานันท์ (2541, หน้า 17 – 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยดังนี้

1. ภาษาไทยเป็นภาษาของชาติ ซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์และเอกราช
2. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
3. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารของคนไทย ที่ทำให้เกิดความเข้าใจทั้งตนเองและผู้อื่น
4. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือศึกษาวิชาการและการประกอบอาชีพ
5. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรม
6. ภาษาไทยเป็นสื่อสร้างความจริงใจ ทำให้เกิดการสร้างสรรค์วรรณกรรมอันมีค่า

มากมาย

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปคือ ภาษาไทยมีความสำคัญเพราะเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือ

สร้างความสามัคคีของชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสาร ถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย เป็นเครื่องมือศึกษา และประกอบอาชีพ สร้างสรรค์ศิลปะ และภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะที่น่าศึกษา

3. การเขียน

3.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน

การเขียนเป็นศิลปะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน มีนักการศึกษาที่ให้ความหมายของการเขียนดังนี้คือ

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2529, หน้า 95) กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตนออกมาเป็นตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ การเขียนเป็นผลรวมของการฟัง การพูด การอ่าน และการคิด ดังนั้นทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534, หน้า 18) กล่าวว่า การเขียน คือกระบวนการแห่งความคิดในการแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในการเขียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง คือ ไวยากรณ์ หรือ โครงสร้างภาษา ทักษะการเขียนเป็นทักษะในการสื่อความหมาย เช่นเดียวกับการพูด แต่การเขียนอาศัยตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายแทนเสียงพูด เราสามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความนึกคิดต่าง ๆ ผ่านนำมาเขียนได้อย่างถูกต้อง

สายพิน สมุทรทัย (2536, หน้า 32) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น การเขียนเป็นผลรวมของการฟัง การพูด การอ่านและการคิด การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิดการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ เจตคติ ของผู้เขียนออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ การเขียน ที่ดียังน้อยจะต้องประกอบด้วย ความสามารถในการสร้างประโยค และความสามารถในการเรียบเรียง ประโยคให้เป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกันไปตลอด

แฮร์ริส (Harris, 1969, p.68 - 69) กล่าวว่า การเขียน คือ ความสามารถในการรวมเอาทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ คือ เนื้อหาสาระ รูปแบบการเขียน การใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ ลีลาการเขียน และมีกลไกในการเขียน

สรุปได้ว่า การเขียน เป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนกว่าทักษะการใช้ภาษาทักษะอื่น ๆ เป็นการผสมผสานทักษะฟัง อ่าน พูด และคิดเอาไว้ด้วยกัน โดยอาศัยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายแทนเสียงพูด เพื่อถ่ายทอดความรู้ อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน อีกทั้งยังมีความสำคัญมากในการแสดงความรู้สึก ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ และเป็นทักษะที่ส่งสารเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารหรือผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว ความคิดเห็น และความประสงค์ของผู้เขียน ดังที่ นพดล จันทรพิบูล (2539 , หน้า 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน สรุปได้ดังนี้คือ

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้ และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียน เป็นต้น

3.2 ประเภทของการเขียน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540 , หน้า 189) ตามวัตถุประสงค์การเขียนแบ่งได้เป็น 7 ประเภทด้วยกัน อันได้แก่

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน
2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อชี้แจง อธิบาย
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิวิจารณ์แนะนำ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
4. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามและเกิดจินตนาการเห็นภาพตามผู้เขียนต้องการ
5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
7. การเขียนเพื่อกิจธุระ การเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน

ส่วน ศักดา บัณฑิตเพ็ชร และคณะ (2529 , หน้า 126) ได้แบ่งประเภทของการเขียนตามความมุ่งหมายในการเขียน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ เป็นการเขียนเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี การเขียนแบบ ที่ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลถูกต้องตามความจริง

การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งหนึ่ง ชี้แจง ตอบปัญหา ผู้เขียนต้องลำดับขั้นตอนของเรื่องอย่างดี และใช้ภาษาที่รัดกุม ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งอาจจะมีข้อคิด คติ หรือแนวคิดที่น่าสนใจแทรกอยู่ด้วย

การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนจูงใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา คำขวัญ คำที่ใช้ควรรู้ มีการเล่นลีลาของคำ เพื่อให้ผู้อ่านติดใจ

การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพตามผู้เขียน ต้องใช้คำประณีต มีความหมายแฝง เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย ฯลฯ

4. การสอนทักษะการเขียน

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 , หน้า 79) ได้เสนอการสอนเขียนโดยทั่ว ๆ ไป สรุปได้ดังนี้

1. การคัดลอกข้อความ และการสะกดคำ ได้แก่ การคัดลายมือ การสะกดคำ ยาก
2. การเขียนเรียบเรียงข้อความ ได้แก่ เรียงความ ย่อความ เขียนรายงาน บันทึก เหตุการณ์ บันทึกประชุม เขียนอธิบาย เขียนแสดงความรู้สึก การใช้ถ้อยคำประพันธ์
3. การเขียนเพื่อติดต่อสื่อสาร ได้แก่ บันทึกหนังสือราชการ จดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ จดหมายราชการ
4. การเขียนในโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ บัตรอวยพร บัตรเชิญ ประกาศโฆษณา คำสั่ง
5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ คำขวัญ บทความ พรรณนาความร้อยแก้ว สั้น ๆ แต่งคำประพันธ์ เพลง เรื่องสั้น นวนิยาย

ส่วนสุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย (2523 , หน้า 117 – 119) ก็ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนทักษะการเขียนสรุปได้ดังนี้

1. ก่อนจะสอน ครูควรทดสอบความพร้อมในการเขียนของนักเรียน เพื่อวัดความสามารถในการสะกดคำ ความสามารถในการใช้คำ การผูกประโยค การเรียบเรียงข้อความ เข้าด้วยกัน
2. ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเขียน
3. ในการสอนเขียนแต่ละครั้ง ครูควรให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการเขียน พร้อมทั้งทราบประโยชน์ของการฝึกทักษะนั้น ๆ ด้วย และถ้าเป็นไปได้ครูควรให้นักเรียนร่วมตั้งวัตถุประสงค์ในการเขียนด้วย
4. ในการสอนทักษะการเขียน ไม่ควรกำหนดหัวข้อเรื่องให้ตายตัว และควรสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
5. การสอนทักษะการเขียน ไม่ควรแยกออกมาจากทักษะอื่น ๆ แต่ควรสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
6. ครูควรใช้กลวิธีจูงใจ และเสริมกำลังใจหลายรูปแบบ และทำเป็นระยะสั้น ๆ ตลอดเวลาที่ทำการสอน เพราะทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อน
7. ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการจัดกิจกรรมและมอบหมายงาน
8. ในการสอนทักษะการเขียน ครูควรพลิกแพลงวิธีการสอนหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้บรรยายภาคในการเรียนการสอนน่าสนใจ

9. ครูควรจัดกิจกรรมการสอนหลาย ๆ ประเภท และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมนั้น ๆ

10. ในการสอนทักษะการเขียนให้ได้ผลดี ครูควรใช้สื่อประกอบการสอน เพื่อดึงความสนใจของนักเรียน

11. ในการสอนทักษะการเขียน ครูควรวางแผนการสอนแต่ละครั้งอย่างละเอียด

12. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักเกณฑ์การเขียนประเภทต่าง ๆ ด้วย เพื่อฝึกให้นักเรียนเขียนโดยมีหลักเกณฑ์

13. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการเขียน เช่น ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนได้ ครูควรช่วยสร้างสถานการณ์ และจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

14. เมื่อนักเรียนเขียนงานส่งครูแล้ว ครูควรตรวจงานให้เสร็จแล้วคืนให้นักเรียน และเขียนคำติชม ให้ชัดเจน

15. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และสร้างเกณฑ์ประเมินผลการเขียนด้วยทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วเป็นพื้นฐานที่สำคัญ แล้วถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2531) กล่าวถึง การสอนทักษะการเขียนตามตำราอรรถกถาว่า ความคิดเป็นหัวใจสำคัญของการเขียน ความรอบรู้เป็นเครื่องประดับและความใกล้ชิดครูช่วยให้เขียนง่ายขึ้น คำว่า ความใกล้ชิดครู หมายถึง การหมั่นศึกษาวิธีเขียนของนักเขียนที่มีชื่อการรู้จักเลือกสรรแบบการเขียนที่ดี ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมรวมทั้งการลงมือปฏิบัติจริงให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้¹

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ กล่าวถึงการเขียนทักษะการสอนไว้ว่า “นักเรียนจะเขียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์กว้างขวาง นอกจากนั้นยังปรากฏว่านักเรียนที่เขียนได้ดีมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้หลักภาษาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสมและสามารถเรียบเรียงประโยคได้อย่างสละสลวย²

การที่นักเรียนจะมีทักษะการเขียนได้นั้นจะต้องอาศัยการแสวงหาความรู้ในเรื่องที่จะเขียนอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ต้องฝึกทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งปรับปรุงประเมินผลการเขียนของตนอยู่เสมอ ผู้สอนต้องมีกลวิธีการสอนที่ดี พยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงผลงานด้านการเขียนให้มาก ๆ และพยายามสอนทักษะทางภาษาให้สัมพันธ์กัน มีการฝึก

¹ สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ การเขียน หน้า 2

² สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ วิธีการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา หน้า 116

หลักสำคัญในการสอนทักษะการเขียน

การสอนทักษะการเขียน ครูควรมีหลักสำคัญบางประการเพื่อให้การสอนได้ผลตามความมุ่งหวังดังต่อไปนี้

1. ก่อนสอนครูควรสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อมและอธิบายให้เห็นความสำคัญของการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร เช่น การเขียนหนังสือให้ถูกต้องชัดเจน เป็นการแสดงว่าผู้เขียนเป็นผู้ที่มีการศึกษาดี ใครอ่านที่ถ่ายทอดมานั้น ก็เข้าใจได้ง่ายไม่มีการเข้าใจผิด
2. ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน ควรฝึกเขียนง่าย ๆ ไปก่อน หรืออาจแบ่งกลุ่มการฝึกการเขียน เช่น นักเรียนกลุ่มเก่งอาจฝึกการเขียนที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ส่วนกลุ่มอ่อนก็หาวิธีการสอนมาฝึก อาจฝึกเขียนเรื่องใกล้ตนเอง หารูปแบบการเขียนตลอดจนช่วยวางแนวทางหรือโครงเรื่องให้ได้
3. พยายามสอนให้สัมพันธ์การทั้งทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน รวมทั้งนำทักษะทั้ง 4 ด้านนี้สอนให้สัมพันธ์กับวิชาหลักภาษา วรรณคดีและสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ
4. ในการสอนทักษะการเขียนแต่ละชนิดแต่ละประเภท ครูควรให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ที่แน่ชัดว่าเขียนเพื่ออะไร มีประโยชน์อย่างไร เป็นต้น
5. ก่อนที่จะฝึกทักษะการเขียน ครูควรแนะแนวทางให้นักเรียนวิเคราะห์การเขียนให้ดี เช่น
  - 5.1 เรื่องที่จะเขียน จะต้องวิเคราะห์ก่อนว่าจะต้องเขียนอะไรเพราะงานเขียนแต่ละประเภทมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น จดหมาย บทความ รายงาน ประกาศ นิทาน เรื่องสั้น งานประพันธ์ประเภทร้อยกรอง เป็นต้น ผู้เขียนจำเป็นต้องรู้ลักษณะเฉพาะของงานเขียนประเภทนั้น ๆ เสียก่อน
  - 5.2 ผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงผู้อ่าน งานเขียนของคนต้องการให้คนในระดับใด วัยใด เพศใดอ่าน จะได้ใช้ถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมกับระดับผู้อ่าน
  - 5.3 วิธีการเขียน ผู้เขียนควรศึกษาเทคนิควิธีการเขียนแบบต่าง ๆ ของนักเขียนที่มีชื่อ นำวิธีมาสร้างสรรค์งานเขียนของตนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
6. ครูควรจัดกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท เพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะการฝึกการเขียนเป็นประจำ เช่น อาจมีการประกวดการเขียนงานแต่ละประเภท การนำเรื่องที่นำเสนอในขณะนั้นมา

7. ครูควรมีการสอนทักษะการเขียนที่ดี มีกลวิธีพริกแพลงโดยใช้วิธีการหลาย ๆ แบบเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ให้เกิดความสนใจที่จะเขียน

8. การสอนทักษะการเขียนที่ได้ผล ครูต้องติดตามผลงานการเขียนของนักเรียนทุกระยะสิ่งที่นักเรียนบกพร่องหรือมีข้อเสนอนั้นและหาวิธีแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

9. ผลงานการเขียนของนักเรียนที่เขียนได้ดี ครูควรแสดงผลงานให้เพื่อน ๆ ทราบหรืองานเขียนคนใดที่พัฒนาดีขึ้นก็อาจชมเชยเพื่อเป็นการเสริมแรงอีกทางหนึ่ง และหากมีการทดสอบการเขียนแล้วควรให้นักเรียนทราบผลอย่างรวดเร็วเพราะนักเรียนย่อมอยากรู้ผลงานของตน

10. การสอนทักษะการเขียน จะยึดเฉพาะครูผู้สอนภาษาไทยอย่างเดียวในการถ่ายทอดให้ความรู้ไม่ได้ แต่จำเป็นต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อนครูวิชาอื่น ๆ ผู้ปกครองเพื่อน ๆ ญาติพี่น้องและสื่อมวลชน ครูผู้สอนจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่จะขอความร่วมมือให้การสอนทักษะการเขียนสัมฤทธิ์ผลให้จงได้

นับเป็นสิ่งที่ดีในการสอนให้นักศึกษาคัดลอกข้อความให้ถูกต้องเรียบร้อย และฝึกการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องแม้ในปัจจุบันการสอนภาษาไทยจะมุ่งไปในแนวทางการสอน การคิด การแสดงออกก็ตาม แต่การเขียนคัดลอกข้อความการเขียนลายมือ การเขียนให้ถูกต้อง ก็มี ความสำคัญเช่นเดียวกันเพียงแต่เขียนให้เรียบร้อย เขียนสะกดคำให้ถูก สะอาดเรียบร้อย อ่านง่ายก็นับว่าเป็นที่พอใจแล้วไม่ควรที่จะเน้นให้สวยงามเพื่อประกวดตัดสินกัน การเขียนหนังสือให้เรียบร้อย ถูกต้อง แสดงถึงลักษณะนิสัยของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี ว่าเป็นผู้ทำงานมีระเบียบ กฎเกณฑ์ รักความสะอาด มีความรอบคอบ ฉะนั้นควรจะต้องฝึกฝนทักษะนี้อย่างต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา วิธีการต่าง ๆ ในการฝึกสอนนั้นครูผู้สอน จะต้องแสวงหาเทคนิคและวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ ดังที่ สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ ให้ข้อคิดเห็นว่าการเรียนการสอนภาษาไทย ตามแบบเดิมนั้นมักจะเน้นในเรื่องคัดลายมือ และเขียนไทย ซึ่งครูจะใช้เวลาทั้ง คาบ หรือทั้งชั่วโมงสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากเรื่องในบทเรียนจะไม่น่าสนใจแล้วนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายอีกด้วย อันที่จริงแล้วการที่จะให้นักเรียนคัดลายมือได้สวยงาม ประณีตไม่ใช่จะทำได้เพียงให้คัดไทยเท่านั้น อาจจะทำให้ให้นักเรียนคัดลอกข้อความจากหนังสือ หรือเอกสารต่าง ๆ เพื่อเก็บรวบรวมไว้ อาจนำไปใช้ประกอบการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี ไม่จำเป็นต้องใช้ เวลายาวนานทั้งคาบ ครูอาจมีวิธีสั่งสอนสอดแทรกลงไปในการสอนอ่านวรรณคดีและการเขียนอื่น ๆ ได้

กิจกรรมเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนคัดลอกข้อความและการเขียนสะกดคำ

1. ฝึกการบันทึกจำนวนสุภาพศัต คำพังเพย ที่พึงพอใจจากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ไว้ในสมุดบันทึกงาน
2. ฝึกให้ประมวลถ้อยคำต่าง ๆ ทั้งที่เป็นร้อยแก้ว และร้อยกรองจากนักภาษาและวรรณคดีที่มีชื่อเสียง เพื่อนำมาอ้างอิงผลงานของตน ให้มีน้ำหนักเชื่อถือได้
3. ฝึกคัดลอกข้อความที่ครูกำหนดให้ถูกต้องไม่ตกหล่น มีระเบียบเรียบร้อยประเด็นบรรจง
4. รวบรวมคำที่มักเขียนผิดมาฝึกให้นักเรียนเขียนอยู่บ่อย ๆ เมื่อเขียนถูกต้องแล้วอาจนำคำเหล่านั้นไปแต่งประโยค หรือนำมาติดป้ายนิเทศเพื่อเตือนความจำนักเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่น คำว่า สะดวก สบาย ละเอียดลออ ชมดชม้อย ขโมย จ้างง ชมพู ดาษดื่น พุทธชาติ ปรากรม์ พรรณนาพิศวาส สังสรรค์ ละเมียดละไม เดียดฉันท์ ไอคกริม อีหุลยจุยแจก อเนจอนาก เจียรระโน ประดิติประดอย ฯลฯ²
5. ทำบัญชีคำ และความหมายเป็นเอกสารให้นักเรียนได้เปิดอ่านเป็นประจำเพื่อกันลืม เช่น

คำ	ความหมาย
ค้อน	ที่สำหรับตี ทูบ ตอกตะปู
นัยน์ตา	อวัยวะที่ใช้ดูเพื่อให้มองเห็น
กันแสง	ร้องให้
พหูสูต	ผู้มีความรู้ยิ่งยวด
ผมหงอก	ผมหงอกเล็กน้อย
เบญจเพส	อายุ 25 ปี
ตายทั้งกลม	ตายทั้งแม่ทั้งลูก
ประติติประดอย	การตกแต่ง

6. มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง เช่น

ให้แบ่งกลุ่มเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย “สะ” โดยให้บันทึกหรือเขียนบนกระดานดำ เช่น สะพาน สะดวก สะกิด สะอาด สะเวย สะเกิด สะกด สะคราญ สะดั่ง สะคือ สะเทือน สะบัดสะบั้ง สะไ้ สะอิดสะเยน ฯลฯ

² สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ วิธีการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

คำที่ขึ้นต้นด้วย “ส” ไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น สกนธ์ สกัต สกา สกุล สกุนา สดับ
สตางค์ สบู่ สติ สดูล สติต สนิท สนม ฯลฯ

นอกจากนี้อาจมีกิจกรรมให้นักเรียนฝึกอ่านคำที่มักเขียนผิดเป็นถ้อยสัมผัสต่อเนื่องกัน

เช่น กฏ กัปตัน กัญชา กากบาท	กัมปนาท กบฏ(ขบถ) เขต กฎหมาย
มนเทียร ทะเบียน ปราบปราม นารายณ์	รามัญ บรรยาย ญาณ โยธะกา
กรรเชียง ชนะ ชนวน นวลหง	จตุรงค์ เจียรไน สไบ ลำมะหา
สะดูด สัปดน คำนวณ รำมะนา	รัชนี รัษฎา รัตประคน(รัตคน)

กุมพลอย(คุมพลอย) ฝัดาษ บาดทะยัก	บาทหลวง ชะงัก ชไม ไพธสณท์
สมเพช เสลด ตริยตริ่งค์(ไตรตริ่งค์) อึ้งอล	อิสระ พุนผล อาศัย อัยการ
กะลาสี พืชคณิต พิสมัย	ละเมียดละไม ชะงัด ประทัดประหาร
ประณาม ประณต ปรางกุ กัณดาร(กัณดาล)	สะอาดสะอาด ลอ อรไทย

ก.ส.บ.³

7. มอบหมายงานให้นักเรียนช่วยกันค้นคว้าการใช้ภาษาที่ผิด ๆ ทั้งที่เขียนเป็นคำ ๆ วลี หรือประโยค เป็นต้น โดยศึกษาจากป้ายห้างร้าน การเขียนข้อความในสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ภาษาจากสื่อสารมวลชนทุกประเภท

8. ฝึกให้นักเรียนเขียนประกาศ โฆษณา หรือฝึกการเขียนในโอกาสต่าง ๆ เช่น คำอวยพร บัตรเชิญ คำแสดงความอาลัย ฯลฯ โดยเน้นการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องและเป็นระเบียบเรียบร้อย

9. ให้นักเรียนคัดลอกคำคม คำเตือนใจ หรือร้อยแก้วร้อยกรอง เขียนติดตามป้ายนิเทศ หรือป้ายแผ่นไม้ ในบริเวณโรงเรียน เช่น

“สวรรค์ของพ่อแม่คือความสำเร็จของลูก”

“เด็กดีต้องมีวินัยใฝ่หาความรู้”

“รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ คือคุณสมบัติของคนไทย”

“บริจาคโลหิตช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์”

10. ทดสอบการคัดลอกข้อความและการสะกดคำอยู่เสมอ เพื่อติดตามผลการเรียนการสอนของนักเรียน อาจทดสอบโดยการเขียนตามคำบอก ทำแบบฝึกหัดแบบต่าง ๆ ก็ได้ เมื่อตรวจผลงานแล้วควรให้นักเรียนทราบผลการทำแบบทดสอบของตนอย่างรวดเร็ว จะได้ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

³ ก.ส.บ. (นามแฝง) “คำที่มักเขียนผิด” ใน สมุดไทย หน้า 35

การเขียนลอกข้อความให้ถูกต้องเรียบร้อย สะกดได้แม่นยำไม่ผิดพลาด ครูควรฝึกทักษะการเขียน กานำไปใช้อยู่เสมอ โดยเฉพาะคำที่มักเขียนผิดอาจมาจากหลายสาเหตุด้วยเช่นกัน เช่น ผู้เขียนขาดการศึกษาค้นคว้าไม่ฝึกเขียนหรือฝึกนำไปใช้ได้แบบอย่างการใช้ถ้อยคำที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจจะพบเห็นจากในหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา วิทยุ โทรทัศน์ สื่อมวลชน ต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันต่อคนในสังคมมาก เมื่อเขียนผิด ๆ คนก็มักจะจำอย่างฝังใจและนำไปเป็นแบบอย่าง ฉะนั้นผู้เขียนควรต้องสังเกตให้ดีเสียก่อน หากมีปัญหาการเขียนคำใดก็ควรเปิดพจนานุกรมให้เป็นกิจนิสัย สื่อมวลชนและบุคคลทั้ง ๆ ไป ก็ต้องร่วมมือร่วมใจกันใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อเยาวชนไทยที่จะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตที่ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง แม่นยำที่สุด

ในที่นี้ได้รวบรวมคำที่มักจะเขียนผิดโดยสังเขปเพื่อจะได้นำไปใช้ในการสอนทักษะการเขียน ครูผู้สอนอาจมีวิธีฝึกทักษะหลายๆ วิธีเพื่อจะได้เขียนถ้อยคำต่อไปนี้ได้ถูกต้องเสมอ เช่น คำที่มักเขียนผิด

กฎ กัปตัน กัญชา กากบาท กัมปนาท กบฏ(ขบถ) กฎหมาย กำนัน (ตำแหน่งผู้ปกครองลูกบ้าน) กำนัล(การให้ของด้วยความนับถือหรือผู้หญิงที่รับใช้ฝ่ายใน) กรณิ(คดี เรื่อง เหตุ) กรณิ(กิจ อันควรทำ) กรรเชียง กรรโชก กรอก กิจจะลักษณะ กรวดน้ำ กระตือรือร้น กิเลส กระเป๋ยดกระเสี๋ย ญูญแจ กระแส กริยา(คำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม) กิริยา(การกระทำ) ทะลาลี ทะไลล์ กาลีล์ กัญชา กันดาร กันแสง(ร้องไห้) กรรแสง(ผ้าสไบ) กริช เกร็ด(ส่วนย่อย) เกล็ด(ส่วนที่เป็นแผ่นๆซ้อนกันแน่น เช่นเกล็ดปลา) เกษียณ(สิ้นไป) เกษียร(น้ำนม) เกษียน(ข้อความที่เขียนแทรกไว้) เกสร แกงบวด ขโมย ขมุขมัว ชะมัทเขม้น ชะมุขชะมอม ข้าวโพด เขต คนโท คลุมเครือ (ไม่สว่าง ไม่กระจ่าง คมเครือก็ใช้) คลุ้มคลั่ง คะนอง คำนึง คะเน คะยันคะยอ คำนวณ จระเข้(สัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง) จะเข้(เครื่องดนตรีไทยชนิดหนึ่ง) จะละเมิด จะละห้วน จ้าละห้วน จักรพรรดิ จาระไน จักรพรรดิ จาระไน จาระบี จ้างง เจียรไนย จตุรงค์(โจทย์เลข) จัญไร ฉับ ฉะนั้น ฉันทลักษณ์ ฉันทมิตร เฉพาะ ชนวน ชนิด ชันชะตุ ชะงัก ชะตา ชะมด ชะลอ ชะล่า ชะเนาะ ชันสูตร ชุลมูล เช็ด ชาลาเปา ชำหริ่ม(ชาหริ่ม) ดำรง ดำริ ดาดาช(เกลื่อนกลาด) ดาด(ธรรมดาฯ) ฝิดาช (ใช้ทอพิษ) ตบะ ตลบตะแลง ตะลือตะลั่น ตะลึง ตะลุมบอน ตะแลงแกง ตานขโมย ตริบตริ้งค์(ไตรตริ้งค์) ทนาย ทโมน ทแยง ทะนง ทะนุบำรุง ทะมัดทะแมง ทะเบียน ทะยาน ทะเยอทะยาน ทะวาย(ผลไม้) ทวาย(ชื่อชนเผ่าหนึ่ง) ทายาด(อดทนยิ่ง) ทายาท (ผู้สืบสกุล) ทิฐิ เทอญ เทอม แท็กชี แทกรแส เทคนิค ทูพิกขภัย ธุรกิจ ธุการ นาที ไนต์ บันได บันดาล บรรหาร บันทีก บรรลุ บรรเลง บ่วงบาด(บ่วงสำหรับโยน

ตัวการ์ตูนที่มักเขียนผิด เช่น

กรรณิการ์ กษาปณ์ กรรมพันธุ์ กัณฑ์เทศน์ กัณฐ์(คอ) เกล็ดสินเธาว์ คอด้มน์
 คัมภีร์ย คิมหันต์ จตุสดมภ์ เจดีย์ เจตนารมณฺ์ ฉกรรจ์ ฉันทลักษณ์ เซาว์น เซาว์น
 ดาวดึงส์ ดุริยางค์ เดียดฉันท ไตรยางค์ ธรรมมาสน์ บัลลังก์ บาศก์ โบสถ์ ประยุกต์
 ปราชญ์ ปรวารมภ์ เปอร์เซนต์ ไพรษณีย์ ผลลัพท์ ผ้ากาสาวพัสดร์ เผ่าพันธุ์ พยางค์
 พิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์ โภคภัณฑ์ มัคคุเทศก์ มัธยัสถ์ มหัทศจรยย์ ยานต์ถุ รถยนต์
 วิสรวรณีย์ เวทมนตร์ ศักดิ์สิทธิ์ สายัณห์ สาสน์ สายสิญจน์ สังหรณ์ สัประยุทธ์
 สัมภาษณ์ อาณิสงส์ อารมณฺ์ อาวรณฺ์ อุตส่าห์ อุตวรดิตถ์ อุทาหรณฺ์ อนุสาวรีย์
 อุบาทย์ อุปัชฌาย์ อุโมงค์

คำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

คำที่ประวิสรรชนีย์	คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์
ชะนี้	ชนวน
ชะเนาะ	ชนิด
ชะมด (ชื่อสัตว์ชนิดหนึ่ง)	ชมดขม้อย (อายเหนียม)
ชะลอ (พยางค์)	ชโลม
ชะแลง	เซลง (แต่ง)
ตะลุง	เตลง
ทะนุถนอม	ทนาย
ทะยาน (ผ่าน, กระโจน)	ทยอย (ติด ๆ กันไป)
ทะลาย (เช่น ทะลายมะพร้าว)	ทลาย (พัง)
ทะวาย (ผลไม้ ออกไม่ตรงตามฤดูกาล)	ทวาย (ชื่อชนชาติ)
พะนอ (เอาใจ)	พัยกพเย็น
สะเทือน	สดก (หนาว้อย)
สะบัด	สบง
สะไก้	สไบ
สะอาด	สบาย
ชะมุกชะมอม	ขมิ้นมัน
ชะม้กชะม้น	ชยุกชยิก

เขียนเพื่อติดต่อสื่อสาร

การเขียนเป็นกระบวนการสื่อสารอย่างหนึ่ง โดยอาศัยสัญลักษณ์หรืออักขรติดเพื่อทำความเข้าใจกันโดยไม่อาศัยภาษาคำพูด หรือภาษาท่าทางใด ๆ ประกอบ ผู้ส่งสารถ่ายทอดความรู้สึกความคิด ความรู้ ความปรารถนา และความต้องการของตน เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับสารหรือผู้อ่านเข้าใจในสารนั้นๆ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ กระบวนการสื่อสารว่า “เป็นกระบวนการที่ทำให้คนในสังคมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และและทำให้สังคมเคลื่อนไหวดำเนินไปตลอดเวลา”⁴

⁴ไพฑูรย์ สินลารัตน์ “หน่วยที่ 3 พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา” ใน การสอนภาษาไทย หน่วยที่ 1-8 หน้า 104

การเขียนทักษะการเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย
กล่าวว่า

การส่งสารทั้งในด้านการพูด และการเขียน ในชีวิตประจำวันของนักเรียนนักเรียนจะต้อง
สื่อสารด้วยการเขียน มากพอสมควร ในบางครั้งก็เป็นเรื่องส่วนตัว เช่น บันทึกย่อถึงเพื่อน ถึงครู
หรือบุคคลอื่น ๆ ที่นักเรียนติดต่อเกี่ยวข้องด้วย สำหรับการส่งสารด้วยการเขียนที่ปรากฏใน
หลักสูตรและนักเรียนต้องใช้ในชั้นเรียนนั้นได้แก่บันทึกหนังสือราชการ จดหมายส่วนตัว จดหมาย
ธุรกิจ และจดหมายราชการ²

กิจกรรมเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนเพื่อติดต่อสื่อสาร

1. ฝึกให้นักเรียนเขียนบันทึกสั้น ๆ ติดต่อกับเพื่อน ญาติพี่น้อง ครู และบุคคลอื่น ๆ ครู
พิจารณาในเรื่องการใช้ภาษา รูปแบบวิธีการเขียนให้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนเห็นประโยชน์การเขียนติดต่อสื่อสารโดยตรง เช่น ครูหาสถานที่อยู่ของ
หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐและเอกชนที่บริการข่าวสารให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป หรืออาจเป็น
สถานทูตของแต่ละประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งบริการข่าวสารประเทศของตน ครูแนะนำให้
เขียนจดหมายติดต่อขอเอกสารนั้น เมื่อนักเรียนได้รับก็จะเกิดความพึงพอใจในผลงานที่สามารถ
ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ได้
3. ฝึกปฏิบัติการเขียนติดต่อสื่อสารจริง ๆ หรือสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น ให้นักเรียน
คนหนึ่งคนใดหรือหัวหน้ากลุ่ม เขียนจดหมายติดต่อเชิญวิทยากรมาบรรยาย ได้ว่าที่ หรือ สาธิต
ในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนตั้งจุดประสงค์ไว้โดยครุควรให้คำปรึกษาแนะนำ หรืออาจจะเซ็นรับรองใน
จดหมายนั้นก็ได้ และเมื่อวิทยากรมาบรรยายเสร็จแล้ว ก็ควรเขียนจดหมายขอบคุณ
การเชิญวิทยากรดังกล่าวนี้ อาจเชิญวิทยากรในท้องถิ่น หรือครูผู้สอนในโรงเรียนนั้นซึ่ง
ในโรงเรียนนั้นซึ่งนักเรียนอาจเขียนจดหมายจากกลุ่มจากชมรมก็อนุโลมได้ในบางกรณี แต่ถ้า
ติดต่อวิทยากรทางสถาบันบุคคลที่ไม่สนิทชื้อกันแล้ว ควรให้นักเรียนเขียนบันทึก ควรแนะนำให้
นักเรียนเขียนบันทึกถึงอาจารย์ใหญ่ให้ออกจดหมายราชการเชิญวิทยากร ซึ่งเป็นแนวทางที่
ถูกต้องที่สุด
4. ฝึกเขียนจดหมายติดต่อกัน ครูอาจหาวิธีการมาสอน อาจจะนำข่าวจากหนังสือพิมพ์
ประกาศของทางราชการ เกี่ยวกับการรับสมัครงานประเภทต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนเขียนสมัครงาน
นั้น ๆ เช่น ครูอาจมีกติกาปริกย่อย เช่น งานแต่ละประเภทจะรับเพียง 2 ตำแหน่ง นักเรียนคนใด
เขียนได้เรียบร้อย มีเหตุผลดีก็จะได้รับการพิจารณาจากครูซึ่งเป็นผู้รับพิจารณาให้เข้าทำงาน เมื่อ
ครูตรวจเสร็จแล้ว ควรประกาศว่ารับนักเรียนคนใดบ้างให้เหตุผลการพิจารณาคัดเลือก

² สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย วิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา หน้า 128-129

5. ฝึกให้นักเรียนกรอกแบบฟอร์มประเภทต่าง ๆ ฝึกเขียนโทรเลข ฝึกการใช้โทรศัพท์ การจดบันทึกบันทึกข้อมูลนำไปบอกคนอื่น ๆ ที่ผู้โทรศัพท์ต้องการพูดหรือฝากส่งข้อความไว้

6. ให้นักเรียนบันทึกสั้น ๆ ติดต่อกับครูในโรงเรียนหรือเพื่อน ๆ เพื่อจะสัมภาษณ์ข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยระบุเวลาที่จะไปสัมภาษณ์ การเขียนข้อความบันทึกสั้น ๆ ในการติดต่อนั้น นักเรียนต้องช่วยกันระดมความคิดในเรื่องของแบบฟอร์ม เนื้อหา การใช้ภาษาเขียน และมรรยาทการเขียนควรให้เหมาะสมกับระดับบุคคลที่จะไปติดต่อ

7. นำกิจกรรมต่าง ๆ มาสัมพันธ์การเขียนเพื่อติดต่อสื่อสาร เช่น ให้นักเรียนปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้า ทำสวนหย่อม หรือสวนในวรรณคดี ก็อาจจะเขียนป้ายคำเตือน คำขอร้อง เช่น

“โปรดช่วยกันรักษา อย่าทำลาย”

“ห้ามเด็ดดอกไม้”

“อย่าเดินลัดสนามหญ้า”

“โปรดเดินทางเท้า”

“อย่าทิ้งเศษขยะบริเวณนี้”

“ทิ้งเศษขยะไม่ถูกที่ไว้รื้อโรงเรียนเรา”

8. ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนทางหรือโครงเรื่องในการเขียนติดต่อสื่อสารโดยให้สาระที่จะสื่อสารติดต่อนั้นมีเงื่อนไข หรือการนัดแนะ เช่น นักเรียนจะเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อน ๆ เพื่อนัดแนะให้มาจัดงานปีใหม่ วันเด็ก หรือวันสุนทรภู่ ในวันเวลาใด หรืออาจเขียนจดหมายถึงญาติพี่น้องจริง ๆ นัดเวลามาพบกัน ณ ที่หนึ่งที่ใด อาจมารับที่สถานีรถไฟดังนี้ เป็นต้น

9. เชิญเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ มาสาธิต อธิบาย การเขียนจดหมายที่ถูกต้อง เช่น การจำหน่ายซอง การใช้รหัส ข้อแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในการเขียนติดต่อสื่อสารด้วยจดหมาย

10. ครูควรประเมินผลงานการเขียนอยู่เสมอให้นักเรียนมีโอกาสฝึกเขียนบ่อย ๆ หากเป็นการเขียนที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ จะทำให้การเขียนนั้นมีประโยชน์และมีความหมายต่อนักเรียนมาก

การประเมินผลงานเขียนของนักเรียนควรฝึกทักษะการเขียนจริงเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความถูกต้องของเนื้อหา การมีเหตุผล ผล ความสะอาด บรรจง และการเขียนถูกต้องเป็นต้น การประเมินผลโดยวิธีทดสอบแบบปรนัย เช่น ชนิดเลือกคำตอบจะไม่ฝึกทักษะการเขียนได้มากนัก ครูผู้สอนจึงควรเลือกวิธีการประเมินผลให้เหมาะสมด้วย

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็น การติดต่อสื่อสารหลาย ๆ ประเภท เช่น

ตัวอย่างจดหมายส่วนตัว

เต๋อที่รัก

ได้รูปแล้วละ เป็นอันว่าแกยังมีเงินอยู่ที่ฉัน 300 บาท เห็นแกว่าจะให้ฉันเก็บไว้ จะเอาเมื่อไรก็บอกมาก็แล้วกัน ฉันจะไปพบแกมันก็ลำบากนัก เวลานี้ไม่ค่อยมีเวลาว่างเลย ดังที่ แกก็รู้ ๆ อยู่...

วันอาทิตย์นี้จะมีการกินเลี้ยงกันที่บ้าน ถ้าแกไม่ไปโคราชกับปูกก็ไปสิ ไปตั้งแต่ บ่ายวันเสาร์ก็ได้ มีพวกรุ่งทิพย์ ชิด ทำนองนี้แหละ มีไอ้เปี้ยก พู ด้วย ฉันได้แจ้งรายการแขกให้ ทราบตามนี้ ถ้าพอใจจะมาก็เชิญนะ และฉันคิดถึงแกจริง ๆ ละ ดูเหมือนว่าในโลกนี้จะไม่มีการ เข้าใจฉันได้เท่าแกหรอก แม้แต่ตัวใหม่ของฉันเอง

สุวรรณี

29 ก.ย. 14⁵

ตัวอย่างจดหมายที่บรรยายให้ความรู้สึกดี

กราบเท้าคุณแม่ที่เคารพสูงสุดของลูก

ลูกเหมือนคนที่ตายแล้วเกิดใหม่เมื่อได้รับของคุณแม่ที่ส่งมาให้ นอกจากลูกจะดีใจที่ได้ของกินและยารักษาใช้ที่มีค่ากว่าสิ่งใด ๆ ในเกาะนี้แล้ว ของที่คุณแม่ส่งมานั้นยังเป็นเหมือน สะพานที่เชื่อมตัวลูกกับโลกภายนอก ทำให้รู้ตัวว่าโลกภายนอกไกลออกไปจากเกาะที่มีทะเลเป็น กำแพง มีฉลามเป็นยามคอยเฝ้าตรวจตราฉันนั้น ยังมีใครคนหนึ่งที่ยังรักลูกอย่างเป็นนิจ มีพระเดช พระคุณแก่ลูกอย่างที่จะหาอะไรเปรียบเสมอเหมือนมิได้ ลูกรู้ดีว่าสิ่งทุกอย่างที่คุณแม่ส่งมานั้น คุณแม่เป็นคนคิดหา เป็นคนทำด้วยตัวเอง และแม้บรรจงจัดด้วยหีบห่อ คุณแม่ก็ต้องเป็นคนทำ ด้วยมือของคุณแม่เอง ด้วยความรู้สึกอย่างนี้ ของนั้นจึงมีค่าสำหรับลูกเป็นที่สุด แม้แต่กระดาษ

⁵ ประภาศรี สีหอำไพ การเขียนแบบสร้างสรรค์ หน้า 12

ส่วนตัวลูกสุขสบายดีถ้าจะว่าไปด้วยความจริงแล้วการที่มาอยู่เกาะนี้นับว่าสบายกว่าอยู่ที่บางขวาง เพราะอากาศก็ดีกว่า การควบคุมก็ได้เข้มงวดนัก มีเวลาเป็นของตัวเองมากกว่าที่อยู่ในเรือนจำ ความเป็นอยู่นั้นก็เหมือนกับว่ามาเที่ยวตากอากาศ ผิดกันแต่ว่ามีความรื่นเริงขาดแคลนอยู่เป็นประจำซึ่งก็เป็นธรรมดาของนักโทษไม่แปลกประหลาดอะไร มีบางเวลาขณะที่อยู่ที่เกาะนี้ ซึ่งลูกมักนั่งมองเหม่อออกไปที่กลางทะเลแต่คนเดียว รู้สึกว่าตัวนั้นอยู่ไกลแสนไกล ไกลจากทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยรู้จักคุ้นเคยความรู้สึกเช่นนี้ไม่เคยมีขณะที่อยู่ในคุก แต่เพิ่งมามีขณะที่ถูกปล่อยเกาะนี้เอง ความหวาดเหวที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกนั้นมีความมากมายสุดที่จะประมาณรู้สึกเหมือนกับว่าตนเองนั้นเป็นเศษไม้เล็ก ๆ ที่ลอยอยู่กลางทะเล สุดแล้วแต่กระแสน้ำจะพัดพาไปไม่มีที่ยึดเหนี่ยวไม่มีจุดหมายและฝั่งฝากก็ยังมองไม่เห็น การติดต่อที่ลูกได้รับจากคุณแม่ผู้เป็นชีวิตของลูกเป็นครั้งแรกในครั้งนี้จึงมีค่าที่สุดที่จะประมาณได้ เพราะทำให้รู้สึกว่ามีชีวิต มีความรักความเมตตาของคุณแม่เป็นจุดหมายปลายทางที่มองเห็นได้ ถึงแม้ว่าจะยังอยู่ในระยะทางอันไกลเพียงไรก็ตาม

5. สาเหตุและลักษณะความผิดพลาด

5.1 สาเหตุแห่งความผิดพลาด

เอมอร ชิตตะโสภณ (2529 หน้า 26 - 38) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาตามหลักทางภาษาศาสตร์ จะพบว่าสาเหตุของความผิดพลาดในการเขียนของนักศึกษา อาจจะจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การกระทำผิด(mistake) การเลือกผิด(mismatch) และการไม่รู้(gap)

5.1.1 การกระทำผิด(Mistake) : ดังที่ ดร. นอสส์ กล่าวว่า การทำผิด “เป็นความผิดพลาดในการเขียนที่ผู้ทำผิดสามารถแก้ไขเองได้”⁶ การทำผิดในลักษณะนี้เกิดจากความเลินเล่อ ซึ่งถ้าผู้ทำผิดเองไม่แก้ไข นาน ๆ เข้าจะกลายเป็นความเคยชินที่แก้ไขไม่ได้การกระทำผิดก็เกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนไม่ได้ใช้กฎและแบบฟอร์มทั้ง ๆ ที่รู้ ตัวอย่างเช่น ลืมประธานของประโยค ลืมคำลักษณนาม เป็นต้น ความผิดพลาดประเภทนี้ ถ้าผู้ทำผิดมีเวลาทบทวนโดยการกลับไปอ่านประโยคนั้น ๆ เพียงครั้งเดียว ก็จะสามารถแก้ไขได้ และยังอาจแก้ความผิดพลาดในลักษณะเดียวกันนี้ของผู้อื่นได้อีกด้วย หากประโยคที่ผิดนั้นถูกหยิบยกขึ้นมาเขียนเป็นตัวอย่างและขอให้ช่วยกันแก้ไข

ตัวอย่าง : - 1. ช่วยบอกมาสิด้วยว่าจะไปด้วยคืนนี้ (ลืมประธาน, คุณ, ฉัน)

⁶ Richard B. Noss, op.cit., p. 13.

2. ติดธงมหาราชที่ไหน แสดงว่าประทับอยู่ที่นั่น (ส่วนหลังขาดประธาน คือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”)
3. ห้าโจรบุกบ้านสองสาว (ลึ้มลักษณะนาม : คน)
4. สามเครื่องบินตก (ลึ้มลักษณะนาม : ลำ)

5.1.2 การเลือกผิด(Mismatch) การเลือกผิดเป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการที่ผู้เขียนไม่รู้จักกฎเกณฑ์ หรือรูปแบบทางไวยากรณ์ จึงต้องเดา แล้วก็เดาผิดความผิดพลาดชนิดนี้ได้แก่ ความผิดพลาดอันเนื่องมาจากการใช้ ลักษณะนาม หรือสันธาน ผิดไปจากคำที่ควรจะเป็น เช่น ตัวอย่าง

1. ช้อน 3 อัน วางอยู่บนหลังตู้
(ควรจะใช้ “คัน” แทน “อัน”)
2. เขาทำสีผนังห้องข้างนั้นไม่เรียบ
(ควรใช้ “ด้าน” แทน “ข้าง”)
3. อาศัยทั้งเวลาก็อุณหภูมิเป็นตัวสำคัญ
(ควรใช้ ทั้ง...และ)
4. แต่ว่าสิ่งเหล่านี้มิได้เพียงอดีตเท่านั้น แต่ว่า ปัจจุบันยังมีอยู่อีกมาก
(ควรจะเป็น “แม้ใน”)

5.1.3 การไม่รู้(Gaps) ดร.นอฮ์ส กล่าวว่ “เป็นความผิดพลาดที่มักจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนไม่ทราบกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์หรือรูปแบบที่ถูกต้อง และไม่พยายามเดา”⁷ การไม่รู้รู้เป็นความผิดพลาด ที่ผู้เขียนจะไม่สามารถแก้ไขเองได้ เพราะตนเองไม่รู้ว่ามีผิด ได้แก่ ความผิดพลาดที่เกิดจากการเขียนตามอิทธิพลของสำนวนภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาพูดปนในภาษาเขียน ผู้เขียนจะพยายามถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองในรูปของการเขียน โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องในการใช้สำนวน หรือ ลำดับของคำ ลักษณะการเขียนจึงเป็นไปอย่างอัตโนมัติเช่นเดียวกับการพูด โดยปราศจากความระมัดระวัง

- ตัวอย่าง :
1. ครูคนนี้สอนหนังสือ**แย่ง**
คำว่า “แย่ง” เป็นภาษาพูด ถ้าจะให้ เป็นภาษาเขียน ควรจะเปลี่ยนเป็น **ไม่ดี** หรือ **ไม่ดีเลย**
  2. ธรรมดาเลื้อนนี้**พิตบั้ง**
ควรจะเขียนใหม่เป็น : ตามธรรมดา (ปกติ) เลื้อนตัวนี้**คับมาก**
  3. เธอเข้ามาพร้อมกับหนังสือ 5 เล่ม

⁷ Ibid.,p. 14.

ควรเขียนใหม่เป็น : เธอชอบหนังสือ 5 เล่มเข้ามา

4. เพราะง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่าน

ควรเขียนใหม่เป็น : ผู้อ่านสามารถจะเข้าใจได้โดยง่าย

5. รถราก็ไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่จะเป็นรถจักรยาน **ซะ** มากกว่า

ควรเปลี่ยนเป็นเสีย

สาเหตุแห่งความผิดพลาด ของนักศึกษาทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว นักศึกษาจะแก้ไขด้วยตนเอง เพียงเรื่องของ “การทำผิด” เพียงประการเดียว “การเลือกผิด” และ “การไม่รู้” นั้น เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องช่วยแก้ไขให้

5.2. ลักษณะความผิดพลาด

เอมอร ชิตตะโสภณ (2529 หน้า 29 - 38) ได้กล่าวถึงลักษณะความผิดพลาด โดยแบ่งเป็นเรื่องของการเขียนที่ผิดพลาด และการเขียนที่บกพร่องตามลำดับ

5.2.1 การเขียนผิดพลาด ความผิดในลักษณะนี้ เป็นความผิดที่ต้องการแก้ไข เพื่อความถูกต้องและชัดเจนในการสื่อความหมาย ได้แก่ การใช้คำผิดไวยากรณ์ การใช้คำผิดความหมาย การเว้นวรรคตอนที่ผิด การสะกดการันต์ผิด และการใช้อักษรย่ออย่างไม่ถูกต้อง

ก. การใช้คำผิดไวยากรณ์ หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการใช้คำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคและการจัดลำดับกลุ่มคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคผิดระเบียบของภาษา ได้แก่ การใช้คำลักษณนามผิด การใช้คำเชื่อม (สันธานหรือบุพบทหรือแม้แต่คำประพันธ์สรรพนาม) ผิด การใช้คำหรือสำนวนผิดรูปแบบ และการเรียงลำดับคำ หรือกลุ่มคำในประโยคผิด ดังตัวอย่าง

1. พบศพราชฎไทย 3 คน

(ลักษณนามผิด)

2. งานเขียนอันหนึ่ง

(ลักษณนามผิด)

3. ทำไมถึงไม่ดูหนังสืออยู่กับห้องหรือจะไปเที่ยวกับใคร ๆ ให้สบายใจ ซึ่งพวกเรานักกีฬา ออกจะอยู่ในประเภทที่วอดเบียร์ไว้นาน

(ใช้คำเชื่อมผิด)

4. เข้าใจสภาพหรือความสำคัญของเขา และ แตกต่างจากนักเรียนอย่างไร

(ใช้สันธานผิด)

5. การศึกษาหมายถึงการหาความรู้ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม แต่ การเรียนรู้นั้นต้อง

ประกอบด้วยความเข้าใจและการจำ

(ใช้สันธานผิด)

6. กู้ยืมเงินจากต่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น เพื่อนำเงินมาลงทุนในประเทศ
(เรียงลำดับไม่ถูกต้อง)
7. ถูกแล้วที่สมมุติฐานข้อสุดท้ายของผู้เขียนนี้ ผมได้ไตร่ตรองดูแล้ว ก็จะมีความหมาย
เห็น...
(เรียงลำดับกลุ่มคำไม่ถูกต้อง)
8. นักสร้างภาพยนตร์ไทยปัจจุบันนำปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มาเป็น **เงื่อนไข** สร้างเป็น
ภาพยนตร์ขึ้น
(ใช้คำไม่ถูกต้อง)
9. เอกลักษณะ, นานานัปการ
(ใช้คำไม่ถูกต้อง)
10. รัฐบาลพยายามทุกวิถีทางที่จะ **เผด็จทุกขบารุงสุข**
(ใช้สำนวนผิดรูปแบบ)
11. ต้องไม่เป็นบ่อนทำลายสิ่งแวดล้อมเสียเองไม่ว่าจะโดยจงใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์
(ใช้ สำนวนผิดรูปแบบ)

ข. การใช้คำผิดความหมาย หมายถึง ความผิดพลาดอันเนื่องด้วยผู้เขียนไม่
อาจสื่อสารที่ตนต้องการให้บังเกิดผล ได้แก่ การใช้คำ ที่ไม่ตรงความหมายบ้าง ความหมายขัดแย้ง
กันบ้าง ความหมายไม่ชัดเจนบ้าง ความหมายซ้ำบาง ความไม่สัมพันธ์กันบ้าง หรือ บางครั้ง
ความหมายก็ไม่สมบูรณ์ ดังตัวอย่าง

1. ลงภายใน 22 หน่วยกิต ห้ามเกินกว่า 22 หน่วยกิต
(ความซ้ำซ้อน)
2. เพื่อนนั้นมีหลายแบบที่ **ประสบพบอยู่** ในปัจจุบัน
(ความหมายซ้ำ)
3. ควรมีการเปลี่ยนแปลงจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้พระราชทานควร
เปลี่ยนแปลงได้แล้ว
(ความซ้ำซ้อน)
4. รุ่นน้องจะไม่ **ซาซึน** กับสถานที่ใหม่ๆ
(ความหมายผิด)
5. นับเป็นความเสียสละอย่างแท้จริงเป็นประวัติศาสตร์ของประเทศไทย
(ความหมายผิด)

6. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกรับผิดชอบที่จะต้องเขียนเรื่องนี้ เพื่อเผยแพร่ความทุกข์ยากของ
ชาวนาไทยสักครั้ง
(ผิดความหมาย)
7. บทความนี้อธิบาย เรื่อง ต่าง ๆ ย่อมจะมีข้อ...
(ความไม่ชัดเจน)
8. บทความนี้ผู้อ่านจะเียนยอจนเกินไป
(ความไม่ชัดเจน)
9. ที่ซึ่งไตรภูมิ นั้น หมายถึง กามภูมิ รูปภูมิ และ อรูปภูมิ
(ความไม่สมบูรณ์)
10. ระบบการศึกษาในระบบมหาวิทยาลัยก็เช่นกัน
(เป็นการเริ่มต้นย่อหน้าของเรื่องที่ไม่สมบูรณ์)
11. บางคนเราก็พอรู้จักบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณการอ่านหนังสือของเรามากน้อย
เพียงใด
(ความไม่เป็นเหตุเป็นผล)
12. การระงับการทะเลาะวิวาทกันนั้น เป็นสิ่งที่น่าซึ่งมาความเสียหาย เสียชื่อเสียงต่าง ๆ
นานา
(ความขัดแย้งกัน)
13. ภาษาโฆษณา มีหลายประเภท เช่น ภาษาโฆษณา ที่ใช้เหตุผล.... ภาษาโฆษณาชนิด
ต่อไปนี้เป็น...
(ความไม่สัมพันธ์กัน)
14. เพื่อบอกกล่าวถึงสินค้าตน
(ความไม่สมบูรณ์)

ค. การสะกิดการรันทัดผิด ความผิดพลาดในลักษณะนี้เป็นไปในการเขียน
แบบตก ๆ หล่น ๆ และการเขียนผิดเพราะไม่รู้ ดังตัวอย่าง

การเขียนตก ๆ หล่น ๆ :

1. รู้จักเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังฝนตก
2. จะกล่าวถึงความเป็นอย่างไรก็ได้
3. การลงเทียนของนักศึกษา
4. กลิ่นแก๊ส
5. เจ้าบ่าว – เจ้าสาว

6. เหมือนกัน

การสะกดผิด : รวมคำที่นักศึกษาผิดกันมาก และผิดซ้ำ ๆ ได้แก่

กร้าวร้าว	(แทนก้าวร้าว)	กระตือลือลั่น	(แทนกระตือรือร้น)
โครงการณ์	(แทนโครงการ)	เจตนารมย์	(แทนเจตนารมณ์)
ฉนั้น	(แทนฉะนั้น)	ฉันทัญติ	(แทนฉันทญาติ)
ตึ้งเครียด	(แทนตึงเครียด)	ตำหรับตำรา	(แทนตำรับตำรา)
ทัศนคติ	(แทนทัศนคติ)	โทรศัพย์	(แทนโทรศัพท์)
ประสพการณ์	(แทนประสบการณ์)	ผูกพันธ์	(แทนผูกพัน)
พิจารณา	(แทนพิจารณา)	พิศดาร	(แทนพิสดาร)
พุมใจ	(แทนภูมิใจ)	ฟุ้งซ่าน	(แทนฟุ้งซ่าน)
รชชาติ	(แทนรชชาติ)	สวดก	(แทนสวดก)
สังเกตุ	(แทนสังเกต)	สังวรณ์	(แทนสังวร)
สัญชาติญาณ	(แทนสัญชาติญาณ)	สร้างสรร	(แทนสร้างสรรค์)
อีกโสดหนึ่ง	(แทนอีกโสดหนึ่ง)	โอกาส	(แทนโอกาส)

ง. การเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ความผิดพลาดในลักษณะนี้เกิดจากการที่นักศึกษาเว้นวรรคในที่ที่ไม่ควรเว้นวรรคและไม่เว้นวรรคในที่ที่ควรเว้น การเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องนั้น ควรจะทำเมื่อจบประโยคถ้าจะเว้นวรรคระหว่างคำในอนุพากย์เดียวกัน จะต้องไม่แยกองค์ประกอบอนุพากย์ที่ทำหน้าที่เดียวกันออกจากกัน

ตัวอย่างการไม่เว้นวรรคในที่ที่ควรเว้น

1. อุปกรณ์ไฟฟ้าหากปล่อยให้ชำรุดโดยไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง ผลที่ตามมาคือ ไฟฟ้าจะลัดวงจรแล้ว ถ้าลัดวงจรเป็นเวลานาน ๆ อุณหภูมิบริเวณนี้จะสูงมากจนเกิดการลุกไหม้ขึ้นทำให้เกิดทรัพย์สินต่าง ๆ พลุ่ยได้รับความเสียหายไปด้วย

(ควรเว้นวรรค ระหว่าง “วงจร” กับ “แล้ว...”)

2. การลงทะเบียนว่าจะเรียนอะไรนั้น ส่วนมากจะต้องดูหนังสือที่แจกมาควบคู่กับการรับเกรด แล้วก็เปิดหาวิชาที่จะลงภายในวันลงทะเบียนนั้น ก็เรียงตามรหัส

(ควรเว้นวรรค ระหว่าง “ลง” กับ “ภายใน”)

3. ต้นหญ้าเอนลู่ไปกับระดับของพื้นเปรี๊ยะ! เปรี๊ยะ! หัวใจเกือบหยุดเต้นเมื่อได้ยินเสียงฟ้าคำรณ

(ควรเว้นวรรคระหว่าง “พื้น” กับ “เปรี๊ยะ”)

ตัวอย่างการเว้นวรรคในที่ที่ไม่ควรเว้น :

1. การเกษตรเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวไทย เพราะประชาชนไทยส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูก

(ไม่ควรเว้นระหว่าง “มาก” กับ “มี”)

2. ความเป็นพิษของตะกั่ว อาจแสดงออกมาให้เห็น เมื่อถูกสะสมอยู่ในร่างกายจนมีปริมาณ

มากพอ

(ไม่ควรเว้นระหว่าง ตะกั่ว กับ อาจ และระหว่าง ร่างกาย กับ จน)

3. ถ้อยคำเหล่านี้เป็นประสบการณ์ ที่ผู้พูดเก็บกตไว้ ตั้งแต่สมัยเป็นเด็ก หรือแม่เมื่อเติบโต

ถึงขั้น เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

(ไม่ควรเว้นระหว่าง ประสบการณ์ กับ ที่ ไว้ กับ ตั้งแต่ และ ขั้น กับ เข้า)

จ. การใช้ตัวย่อไม่ถูกต้อง ความผิดพลาดในลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะ

นักศึกษารีบร้อนที่จะเขียนให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว บางครั้งก็ใช้ตัวย่อที่เป็นที่ยอมรับ แม้กระนั้นก็ไม่ควรใช้ในเวลาเขียนเรียงความ บางครั้งก็ย่อเองอย่างไม่ถูกต้อง

ตัวอย่างการใช้ตัวย่อที่ไม่ควรใช้ (แม้จะย่อถูก)

1. ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจมาก เมื่อเป็น **นศ.มช.**

ควรเขียนให้เต็มว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. ฉันชอบอ่าน **น.ส.พ.** สยามรัฐ

ควรเขียนให้เต็มว่า หนังสือพิมพ์

3. ผู้ทานอาหาร

ควรเขียนให้เต็มว่า รับประทาน

ตัวอย่างการใช้ตัวย่อที่ไม่ถูกต้อง

1. จงช่วยกันพัฒนา **ป.ท.** ของเรา

ควรเขียนให้เต็มว่า ประเทศ

2. ฉันเคยไฝฝืนที่จะเข้าศึกษาใน**มหาลัย**

ควรเขียนให้เต็มว่า มหาวิทยาลัย

3. เธอเป็น **นศ. คณะ มศ.มช.**

ควรเขียนให้เต็มว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5.2.2 การเขียนบทพร้อง การเขียนบทพร้อง หากดูเผิน ๆ ก็พอจะสื่อความเข้าใจได้แม้จะไม่แก้ไข แต่เมื่อคำนึงถึงมาตรฐานของภาษาก็ควรที่จะต้องเขียนเสียใหม่ให้เรียบร้อย

ความหมายของมาตรฐาน คืออะไร

“ภาษามาตรฐาน ได้แก่ ภาษาเมืองหลวง ที่สุภาพชนใช้กันอยู่ทั่วไป คือ จะต้องไม่ใช่ภาษาหยาบคาย ภาษาสแลง (คำคะนอง) ภาษาท้องถิ่น หรือ ภาษาต่างประเทศที่ใช้โดยไม่จำเป็น การใช้ภาษาจะต้องคำนึงฐานะ ของบุคคล ต้องใช้สำนวนโวหารแบบไทย และต้องไม่ใช่ภาษาผิดวัฒนธรรม⁸

การเขียนบทพร้อง ได้แก่ การใช้ภาษาไม่เหมาะสม การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน การใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาเขียน การใช้ภาษาไม่กระชับ และการใช้ภาษาไม่สละสลวย

ก. การใช้ภาษาไม่เหมาะสม ความบกพร่องในลักษณะนี้ได้แก่ การใช้คำและกลุ่มคำต่างระดับ การใช้คำไม่คงที่ และการใช้คำเกิน ดังตัวอย่าง

1. ห้องนี้มี สตรี 3 คน ผู้ชาย 10 คน
(“สตรี” ควรจะใช้กับ “บุรุษ” หรือ “ผู้หญิง” กับ “ผู้ชาย” มิฉะนั้นจะบกพร่องในเรื่องการใช้คำต่างระดับ)
2. . . . ต้องทำหลังจากลงทะเบียนเรียน 1 **อาทิตย์** . . .
แต่จะไม่มีการบอกเพิ่มเติมเหมือน**สัปดาห์**แรก
(ควรจะใช้ “อาทิตย์” หรือ “สัปดาห์” เพียงอย่างหนึ่งอย่างใด มิฉะนั้นจะบกพร่องในเรื่อง การใช้คำไม่คงที่)
3. **จาก**บทความนี้ได้กล่าวว่า . . .
(“จาก” เป็นคำเกิน ตัดทิ้งได้โดยไม่เสียความ)
4. ผู้เขียนบทความนี้ก็ได้แสดงความคิดเห็นคล้ายตาม**กับ**บทความของ . . .
(“กับ” เป็นคำเกิน ตัดทิ้งได้โดยไม่เสียความ)
5. เพื่อเป็นการแสดง**ถึง**การต้อนรับ
(“ถึง”) เป็นคำเกิน ตัดทิ้งได้โดยไม่เสียความ)

ข. การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน เป็นความบกพร่องเพราะผู้เขียนต้องการความสละสลวยในการเขียน จนลืมนึกถึงกฎเกณฑ์ ดังตัวอย่าง

⁸ เจือ สตะเวทิน, อ้างถึงใน ชูศรี ศรีแก้ว “การศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2525,” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527 (อัดสำเนา), หน้า 42-3.

1. จิตใจที่ผูกพันเหนียวแน่นกับศาสนาก็ค่อย ๆ คลายและหย่อนยานลง
2. จะส่งใครเป็นตัวแทนไปรับหรืออะไรก็ตาม
3. วุ่นวายไปหมดจริง ๆ หรือเปล่า
4. มีความรู้สึกเฉย ๆ ต่อสิ่งที่คุณพ่อ-คุณแม่จัดหามา
5. เมื่อเจอปัญญาไม่รู้ว่าแปลว่าไง
6. ถ้าทุก ๆ คนไม่อยากเหมือนจะทำยังงี้ละ
7. ถ้าจับได้ว่าลอบตีหัวแบะ จะโดนไล่ออก
8. เศรษฐกิจของไทยทุกวันนี้อยู่ในลักษณะย่ำแย่
9. ถ้าเราจะมานั่งบ่นกันว่าลำบากยังงี้ยังงี้ โดยยังง้อมืองอเท้ากันอยู่ . . .

ค. ใช้ถอดเป็นอักษรไทย เช่น

1. การตัดเกรด ในปัจจุบัน ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ยุติธรรมสำหรับคนเรียนไม่เก่ง
ควรเขียนเป็น การคิดคะแนนลำดับชั้น
2. เรื่องนี้ ซาเล็นจ์ ผมมาก
ควรเขียนเป็น ทำทนาย
3. เทสต์ของเธอไม่เลว
ควรเขียนเป็น “รสนิยม”

ง. ตัดสำนวนต่างประเทศ เช่น :

1. สำหรับวิธีแก้ไขของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าคิดว่า
(ควรเขียนคำว่า “ข้าพเจ้ามีวิธีแก้ไข ดังนี้ . . .”)
2. เข้าใจได้ง่ายสำหรับบุคคลทั่ว ๆ ไปทุกระดับ
(ควรเขียนว่า “บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจได้โดยง่าย”)
3. มีการโจมตีของสื่อมวลชนต่าง ๆ ต่อรัฐบาล
(ควรเขียนว่า “สื่อมวลชนต่าง ๆ โจมตีรัฐบาล”)
4. กับลูกศิษย์ของข้าพเจ้า ทุก ๆ วันข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจแก่เขา . . .
(ควรเขียนว่า “ข้าพเจ้าพยายามให้กำลังใจแก่ลูกศิษย์ทุกวัน”)
5. ถึงแม้ว่ามันไม่ง่ายเลยที่จะพบการศึกษาแบบนี้ในปัจจุบัน . . .
(ควรเขียนว่า “การศึกษาแบบนี้ในปัจจุบันพบไม่มากนัก”)

จ. การใช้ภาษาไม่กระจำจ ขอบกพร่องในลักษณะนี้ ได้แก่ การขาดประธาน

ขาดกรรม ขาดส่วนขยาย ขาดคำเชื่อมหรือใช้คำเชื่อมโดยไม่จำเป็นและเลือกภาพพจน์ที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน

ดังตัวอย่าง :-

1. รหัสใหม่ๆ ที่ลงทะเบียนจะไม่ค่อยมีปัญหาเหมือนรหัสหลังๆ ไม่ทราบจะลงวิชาอะไร
(ขาดประธาน “รหัสหลัง”)
2. สิ่งเหล่านี้จึงสามารถเปลี่ยนความรู้สึกของข้าพเจ้าจากความน้อยใจอยากเป็น ทำให้ไม่
อยากต่อไปอีก
(ขาดส่วนรับว่า อยากเป็นอะไร)
3. คนเราทุกคนย่อมไม่ต้องการเผชิญกับความทุกข์ก็ตาม
(ใช้คำเชื่อม “ก็ตาม” โดยไม่จำเป็น)
4. ไฟฟ้านั้นเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์เรา อำนวนประโยชน์ให้อย่างมาก
(ขาดคำเชื่อม “กับ” ระหว่าง “เกี่ยวข้อง” “ชีวิต” “และ” ควรเติมหน้า “อำนวน”)
5. ไอระเหยของต้นหญ้าลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าราวกับเปลวไฟที่กำลังพุ่งขึ้นจากกองไฟกองใหญ่
(เลือกภาพพจน์ที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน)
6. การเลี้ยงสัตว์นั้นส่วนใหญ่จะเลี้ยงโค กระบือ เพราะใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกด้วย
(ขาดส่วนขยายที่ว่า ใช้อย่างไร)
7. ใจคอจัดจ้าน
(เลือกคำไม่ถูกต้อง)

จ. การใช้ภาษาไม่สละสลวย ความบกพร่องในลักษณะนี้ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำ
ฟุ่มเฟือย การลำดับคำ และกลุ่มคำไม่เหมาะสมดังตัวอย่าง

1. เมื่อดิฉันได้กำเนิดออกมาโดยถือกำเนิดเป็นเพศหญิงโดยสมบูรณ์
(ใช้คำฟุ่มเฟือย) ดิฉันได้เกิดเป็นหญิง หรือ ดิฉันถือกำเนิดเพศหญิง
2. ก้าวแรกของการเหยียบย่างเข้ามาบริเวณสี่มวงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(ใช้คำฟุ่มเฟือย) ครั้งแรกของการเข้าสู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือครั้งแรกใน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาที่ไม่ใช่ภาษาไทย จะเป็นภาษาอะไรก็ได้
(ใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือย) ความตอนหลังที่ขึ้นด้วย “จะ . . .” อาจตัดทิ้งได้
4. จากข้อความข้างต้น ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้เขียน
(ลำดับกลุ่มคำไม่เหมาะสม) ควรจะเขียนใหม่ดังนี้ :-
ข้าพเจ้ามีความเห็นเช่นเดียวกับผู้เขียนข้อความข้างต้น
5. ท่านจะยังไม่รีบชวนขายตนเอง หรือบุตรหลานของท่านให้เรียนภาษาต่างประเทศ
เสีย

หรือ

(การลำดับคำไม่เหมาะสม)

ควรจะเขียนใหม่ ดังนี้ :-

ท่านและบุตรหลานจะไม่รีบชวนขายเรียนภาษาต่างประเทศละหรือ

6. กู้ยืมเงินจากต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำเงินมาลงทุนในประเทศ

(ลำดับคำไม่เหมาะสม)

ควรเขียนใหม่ ดังนี้ :-

เพื่อนำเงินที่กู้ยืมจากต่างประเทศมาลงทุนในประเทศไทยได้สะดวกยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีความผิดพลาดและบกพร่องบางอย่าง ที่ควรจะต้องกล่าวถึง ได้แก่ :-

1. การใช้ภาษาที่มากเกินไป (ภาษาสวิงสวย) เช่น

สังคมไทยปัจจุบันนี้ กำลังถูก้องร้องเรียกหาคนดีกันมาก

(ควรเปลี่ยนคำที่เน้น เป็น ต้องการ)

2. การใช้ภาษาที่อ่านไม่รู้เรื่อง เช่น

อธิบดีกรมตำรวจมีคำสั่งเกี่ยวกับการระมัดระวังในการใช้ปืนของตำรวจ

(ควรเปลี่ยนเป็น : - อธิบดีกรมตำรวจมีคำสั่งให้ตำรวจระมัดระวังการใช้ปืน)

3. วิธีแปลจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยไม่ดีพอ เช่น

การเกิดขึ้นของความชัดเจนใสสะอาดในการรับรู้ ความมีสมาธิและความมีสติ

จะ

เป็นการเรียนอย่างที่ไม่สามารถจะเกิดขึ้นในห้องเรียนได้เลย

(ควรจะเปลี่ยนเป็น : - การเกิดความรู้ที่ชัดเจน ความมีสมาธิ และความมีสติ เป็น

สิ่ง

ที่ไม่สามารถจะเรียนในห้องเรียนได้)

6. แนวการแก้ไขความผิดพลาด

เอมอร์ ชิตตะโสภณ (2529 หน้า 39 - 46) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องความผิดพลาดของการเขียนนี้ มีอยู่เป็นสองฝ่าย ดังที่ คอร์ดอร์ กล่าวไว้ว่า “ฝ่ายหนึ่งเชื่อว่า ความผิดพลาดของนักศึกษาเป็นสัญญาณลักษณะที่แสดงว่าครูมีวิธีสอนที่ไม่ดี ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งเชื่อว่า

ในฐานะผู้สอน เราควรที่จะเห็นด้วยกับความเชื่อฝ่ายหลัง และยอมรับความจริงที่ว่า “ความผิดพลาดเป็นพฤติกรรมปกติของการเรียนการสอน” (Richards, 1977 : 245) แม้กระนั้น เมื่อถึงเวลาจะลงมือแก้ไขจริง ๆ ก็ยังมีปัญหาว่า สมควรจะทำหรือไม่ และเพียงใด ทั้งนี้ถ้าไม่แก้ไขสมรรถภาพในการเขียนก็ไม่พัฒนา ครั้นแก้ไขก็อาจจะทำลาย กำลังใจตลอดจนความเชื่อมั่นในการเขียนของนักศึกษาไปอีกโสดหนึ่ง

6.1 วิธีแก้ไขที่ใช้เดิม

การสอนการเขียนวิชาภาษาไทยในปัจจุบันนี้ ผู้สอนส่วนมากจะใช้วิธีการแก้ไขที่ใช้กันมาตั้งแต่เดิม นั่นคือ ครูผู้สอนจะเป็นผู้แก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ผลการตรวจแก้ไขปรากฏว่า งานเขียนของนักศึกษาจะเปลี่ยนสภาพจากหมึกสีน้ำเงิน (หรือสีอื่น ๆ) ให้กลายเป็นหมึกสีแดง (ที่ครูใช้ตรวจงาน) ดูประหนึ่งว่าครูได้ใช้เวทมนตร์เล่นแร่แปรธาตุเอากับงานเขียนนั้น ๆ ฉะนั้นเมื่อเวลารับกระดาษคำตอบคืนกลับไป พวกเขาจะเกิดความท้อแท้ และขยาดที่จะเขียนในคราวต่อไป อาจจะถึงขั้นเกิดอาการตะครันตะครอ ปวดหัว ตัวร้อน เมื่อถึงชั่วโมงการเขียนเลยทีเดียว แม้ว่าผู้สอนจะเกริ่นนำไว้ตั้งแต่เรื่องให้พวกเขายอมรับความจริงดังนี้ ดร.ริชาร์ดส กล่าวไว้ว่า “แบบฝึกหัดจะปราศจากความหมายโดยสิ้นเชิง ถ้าไม่มีปฏิกิริยาสะท้อนกลับมาจากฝ่ายผู้ตรวจไม่ว่าจะเป็นในด้านบวกหรือด้านลบ”¹⁰

เพื่อเป็นการเข้าใจชัดเจน ขอให้พิจารณาจากตัวอย่างสั้น ๆ ที่นักศึกษาเขียนภายในชั่วโมง

ตัวอย่าง : จงเขียนความเรียงเพียง 1 ย่อหน้า จากประโยคใจความสำคัญที่ติดตั้งให้

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อมนุษย์ ในแต่ละวันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบริโภคอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ผู้บริโภคจะได้รับอาหารแต่ละประเภทมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ผู้ที่อยู่แถบชายทะเลจะมีโอกาสที่ได้รับประทานอาหารทะเลมากกว่าชนชั้นอื่น สิ่งที่เราควรคำนึงในการบริโภคนั้นก็คือ การได้รับอาหารได้ครบทุกประเภท และต้องทราบถึงประโยชน์ที่เราได้รับประทานในแต่ละวันว่าให้

⁹ .S.P. Corder, “The Significance of Learners’ Errors,” in *Error Analysis*. Edited by Jack C. Richards, “London Longman 1974),P.20.

¹⁰ Jack C. Richards, *Error Analysis*, London : Longman 1974),P.246.

การแก้ไขด้วยวิธี ชิดฆ่า-โยง-ตัด-แก้ ด้วยหมึกแดงจะยังสภาพให้งานเขียนขึ้นเดิมไม่น่าดู ยิ่งขึ้น ข้อบกพร่องจากงานเขียนข้างต้นนี้ เป็นไปในด้านการเรียบเรียง นั่นคือลำดับของความที่ควรจะเป็นไปก่อน-หลัง ไม่ถูกต้องเท่าที่ควร และยังมีเรื่องของความสม่ำเสมอในด้านการเลือกใช้คำ เช่น **ทาน** กับ **รับประทาน** อีกอย่างหนึ่งด้วย

ย่อหน้าที่เรียบเรียงใหม่ ควรเป็นดังนี้ :-

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ ในแต่ละวันเราจึงต้องรับประทานอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย และควรรับประทานอาหารให้ครบทุกประเภท ตลอดจนเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย เพราะจะทำให้ร่างกายแข็งแรง มีพละนาถยสมบรูณ์ และสามารถต้านทานโรคนกัยไข้เจ็บได้ ส่วนการที่จะได้รับประทานอาหารแต่ละประเภทมากน้อยเพียงไร (ที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่) ด้วย เช่นผู้ที่อยู่แถบชายทะเลจะมีโอกาสได้รับประทานอาหารทะเลมากกว่าชนิดอื่น

การแก้ไขวิธีเดิม ๆ ดังกล่าวอาจจะให้ผลไม่เต็มที่นัก เนื่องจากเหตุผลสองประการประการแรก นักศึกษาอาจท้อแท้ในแง่ที่ว่า แม้เพียงการเขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเพียงย่อหน้าเดียวก็ยังไม่สามารถจะทำให้ดีได้ แล้วจะเป็นไปได้อย่างไรกัน ที่เขาจะเขียนเรื่องยาว ๆ ได้ดี ประการที่สอง แม้ว่าเขาจะประจักษ์ว่าการแก้ไขทำให้สำนวนเดิมของเขาดีขึ้น แต่เขาก็ยังไม่ทราบเหตุผลที่ชัดเจน ทางที่ดีที่สุดที่ควรจะให้แกเขาคือความกระจำง เพื่อที่เขาจะได้มีโอกาสเข้าใจความบกพร่องในการเขียนของเขาและไม่ทำความผิดซ้ำเดิมในครั้งต่อไป

“ในการหาทางแก้ไข เราจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบไปถึงสมมูฐานของความผิดนั้น ๆ”¹¹ ก่อนอื่นผู้สอนควรจะคำนึงถึงหลัก 6 ประการที่น่าสนใจ คือ

1. ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงหลักความจริงที่ว่าผู้เขียนภาษาย่อมต้องทำผิด เมื่อใดเขาเลิกทำผิด หมายความว่าเขาหยุดเรียนภาษา การคิดเช่นนี้ทำให้ผู้สอนไม่รู้สีกเบื่อหน่าย ยามที่ต้องตรวจแก้

2. ความผิดพลาดที่เกิดจากการสื่อสารมีทั้งที่แก้ยากและแก้ง่าย บางครั้งอาจจะเกิดจาก **ความสับสน** “ซึ่งดูเหมือนจะยากแก่การเดา ความหมายที่แท้จริง”¹² บางครั้งอาจจะมาจากการ **เข้าใจผิด** “ซึ่งดูเหมือนจะสื่อความหมายที่ผิดให้แก่ผู้อ่านและผู้ฟัง”¹³

¹¹ Narumon Saengplong, An Outline Programme for Remedying Grammatical Error in Written Work in Upper School in Thailand. (Singapore) : Copyright RELC, 1968, p.4.

¹² Richard B. Noss, op. cit, p. 8.

ตัวอย่างของความผิดพลาดที่เกี่ยวกับความสับสน

เมื่อเห็นข้อความที่ว่า “ดาบสอดแดแน่ง” ผู้อ่านอาจจะคิดไปว่า แน่งไปเพราะดาบเสียบหัวใจ จึงรายงานว่ ดาบ-สอด-แด-แน่ง ในขณะที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้อ่านเข้าใจว่า ฤๅษีควบคุมตัวเองให้ตั้งมั่นอยู่ในสมาธิ โดยอ่านว่า ดาบส-อด-แด-แน่ง

ตัวอย่างของความผิดพลาดที่เกี่ยวกับการเข้าใจผิด

แดง : ปิดประตูนะ

ดิน : ฮือ

แดงตั้งใจจะขอร้อง (หรือสั่ง) ให้นินช่วยปิดประตู เมื่อได้ยอนคำขานรับ ก็สบายใจว่าดินเข้าใจและยินดีจะลุกไปช่วยปิดประตูให้ ส่วนดินผู้รับ “สาร” ก็แปลความเอาว่า แแดง คงจะขออนุญาตตนเพื่อปิดประตู จึงขานรับเพื่อแสดงความเห็นชอบด้วย ผลสรุป คือ ไม่มีใครลุกไปปิดประตูสักคน

ตัวอย่างประการหลัง เกิดขึ้นได้เสมอในงานเขียนของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาในยุค “ภาษาไทยอิเล็กทรอนิกส์” ดังข้อเขียนของ ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ ที่ว่า “...ห้องเรียนภาษาไทย น่าจะเป็นห้องเรียนที่มีชีวิตชีวากว่าที่เป็นอยู่โดยส่วนใหญ่ ถ้าครูพร้อมจะเปลี่ยนที่ยืนจากไวยากรณ์ของโลกภาษาเขียน มาสู่โลกของสื่ออิเล็กทรอนิกส์บ้าง...”¹⁴ ในที่นี้ยังไม่ขอวิจารณ์ในแง่ของความควรหรือไม่ควรปฏิบัติตามข้อเสนอของ ดร. นิธิ เพียงยกมาประกอบให้เห็นว่า อาจจะเป็นไปได้ ที่ผู้สื่อ (นักศึกษา) ส่ง “สาร” ด้วยไวยากรณ์คนละภาษาแก่ผู้ตรวจ (ครู, อาจารย์) จึงก่อให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้น

3. ความผิดพลาดบางอย่าง ก็ไม่ร้ายแรงนัก เช่น ความผิดพลาดในเรื่องของการใช้ลักษณะนามไม่ถูกต้อง การลืมประธานและการติดอิทธิพลสำนวนต่างประเทศ ตลอดจนเรื่องที่ได้ไว้ในหัวข้อของ “ความบกพร่อง” ดังปรากฏในบทที่ 4

4. สืบเนื่องจากข้อ 3 แม้จะเป็นเพียงความบกพร่อง หรือ ความผิดพลาดที่ไม่ร้ายแรงผู้สอนก็ควรจะแก้ไข หรือชี้แนะให้นักศึกษาตระหนักด้วยตนเอง เพราะมีฉะนั้นจะกลายเป็นความเคยชินที่แก้ไขได้ยากในภายหลัง

5. ผู้สอนจะต้องมีจุดประสงค์ในการแก้ไขอย่างชัดเจน

6. โดยทั่ว ๆ ไป ควรจะแก้ไขเป็นกลุ่มมากกว่าการทำเฉพาะรายบุคคล

6.2 แนวการแก้ไขด้วยวิธีใหม่

¹³ Ibid, p. 9.

¹⁴ นิธิ เอียวศรีวงศ์ “ภาษาไทยอิเล็กทรอนิกส์,” โลกหนังสือ, ปีที่ 5 ฉบับที่ 11 (สิงหาคม, 2525), หน้า 60

การแก้ไขอาจจะกระทำได้ ดังนี้

6.2.1 ผู้สอนเป็นผู้แก้ไข (Correction by teacher) โดยที่ผู้สอนจะใช้ปฏิริยาสะท้อนกลับ (Corrective feedback from the teacher) นั่นคือ จะละเลยความผิดอื่น ๆ ไว้ก่อน โดยเลือกหยิบเฉพาะความผิดที่ตรวจขึ้นมาแก้เป็นอันดับแรก “ความผิดที่ตรวจในความหมายนี้ควรจะเป็นความผิดที่มาจากความเข้าใจ”¹⁵ ผิดในทางสื่อสารอย่างไรก็ตามวิธีนี้ แม้จะได้ผลดีในระยะแรก แต่เมื่อนักศึกษาเกิดความเคยชิน วิธีนี้ก็อาจไม่ให้ผลดีอีกต่อไป

6.2.2 เพื่อน ๆ ช่วยแก้ไข (Peer correction) โดยที่ผู้สอนจะอาศัยปฏิริยาสะท้อนกลับจากเพื่อน (Corrective feedback from peers) วิธีนี้ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเดียวกันเป็นผู้ชี้ที่ผิด แล้วถามถึงวิธีแก้ไขความผิดนั้น ๆ จากนักศึกษาที่มีได้ทำผิดเพื่อให้ นักศึกษาที่ทำผิดเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้องจากเพื่อนร่วมชั้น วิธีนี้อาจจะได้ผลดี และไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายทั้งแก่ผู้สอน และผู้เรียน หากได้รับความร่วมมือดีพอสมควร

6.2.3 นักศึกษาแก้ไขเอง (Self-correction) นักศึกษาแต่ละคนจะต้องพยายามแก้ไขข้อผิดพลาดที่ผู้สอนชี้ให้เห็นด้วยตนเอง หรือมิฉะนั้นผู้สอนอาจจะต้องบอกไปให้บ้าง

ถ้าพิจารณาวิธีแก้ไขความผิดพลาดที่เสนอข้างต้น จะพบว่าวิธีแรก (5.2.1) จะทันสมัยเสมอ แม้ว่านักศึกษาอาจจะเบื่อหน่ายต่อการผูกขาดของผู้สอนอยู่บ้างก็ตาม เทคนิคที่ผู้เขียนตำราเล่มนี้ใคร่จะเสนอเพิ่มเติม มี 2 - 3 ประการ ดังนี้

1. ให้ผู้สอนใช้วิธีการแก้ไขทั้ง 3 วิธีที่เสนอสลับกันไปมา โดยใช้วิธีที่ครูผู้สอนแก้ไขให้สัก 2-3 ครั้ง แล้วเปลี่ยนเป็นให้เพื่อน ๆ ช่วยกันแก้ไข 1-2 ครั้ง จึงเปลี่ยนให้นักศึกษาแก้ไขเองบ้าง

2. ในการตรวจใช้ ควรหัดใช้สัญลักษณ์ เพื่อระบุความผิดพลาดประเภทของการแก้ไข ยาวๆ ที่บดบังจนแทบจะมองเขียนเดิมไม่ชัดเจน สัญลักษณ์ที่เสนอแนะ ได้แก่ การใช้ตัวอักษรย่อ หรือ เครื่องหมายต่าง ๆ ประกอบ ดังนี้

1. ผว = การใช้คำผิดไวยากรณ์

ซึ่งอาจจะแยกย่อยต่อไปดังนี้

1.1 ผล - ลักษณะนามผิด

1.2 ผช - คำเชื่อมผิด (ผส - สันธานผิด

ผบ - บุพบทผิด)

1.3 ลผ - เรียงลำดับผิด

1.4 ลผ - ลำนวนผิดรูปแบบ

2. ผม = การใช้คำผิดความหมาย ซึ่งอาจจะแยกย่อยดังนี้

¹⁵ Richards op. cit., p. 249.

- 2.1 มต = ความหมายมาตรง
 2.2 มข = ความหมายขัดแย้ง
 2.3 มช = ความหมายไม่ชัดเจน
 2.4 มซ = ความหมายซ้ำ
 2.5 มส = ความหมายไม่สัมพันธ์, ความหมายไม่สมบูรณ์
3. ผ.สก. = การสะกดการันต์ผิด
4. ผ.ย = การใช้อักษรย่อไม่ถูกต้อง
5. บก = การใช้ภาษาบกพร่อง ซึ่งอาจจะแยกย่อยได้ดังนี้
- 5.1 บร = บกพร่องเรื่องคำต่างระดับ
 5.2 บค = บกพร่องเรื่องคำไม่คงที่
 5.3 บก = บกพร่องเรื่องใช้คำเกิน
6. สพ = ใช้สำนวนภาษาพูด
7. สฝ = ใช้สำนวนต่างประเทศ
8. บ.ภก. = บกพร่องเรื่องใช้ภาษาไม่กระชับ ซึ่งอาจจะแยกย่อยเป็น
- 8.1 ขป = ขาดประธาน
 8.2 ขก = ขาดกรรม
 8.3 ขย = ขาดส่วนขยาย
 8.4 ขช = ขาดคำเชื่อม
 8.5 ขก = คำซ้ำเกิน
9. คฟ ใช้คำฟุ่มเฟือย
10. ภม ภาพพจน์ไม่ดี, ไม่ชัดเจน

การใช้ตัวอักษรย่อเป็นสัญลักษณ์แทนดังกล่าวแล้ว อาจจะลำบากในขั้นต้น ที่ทั้งฝ่ายผู้สอนและผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันเสียก่อน หากยังรู้สึกว่ายากที่จะจดจำหรือทำความเข้าใจ อาจจะสังเกตเฉพาะสัญลักษณ์ใหญ่ที่ไม่แยกย่อยก็ได้

นอกจากใช้ตัวย่อเป็นสัญลักษณ์แล้ว ยังขอเสนอ เครื่องหมายบางอย่างในการตรวจดังนี้

- ^ หรือ + = ตกต้องเพิ่มเติม
 ~ = สลับลำดับ, สลับกัน
 ✗ หรือ ~~W~~ = ตัดทิ้งไปได้
 ? = คำถาม
 ! = เป็นไปไม่ได้
 ?! = อย่างนี้ก็มิด้วยหรือ

(---)	= อย่างนี้ก็มีด้วยหรือ
---	= เขียนติดกัน
	= หรือ = เว้นวรรคใหม่
P	= ขึ้นย่อหน้าใหม่

เทคนิคการใช้สัญลักษณ์ประกอบการตรวจแก้ไขนี้ ผู้เขียนเชื่อว่า จะทำให้ชั้นเรียนการเขียนน่าสนใจ และมีชีวิตชีวาขึ้น อย่างน้อยที่สุดนักศึกษาจะมีบางอย่างที่ก่อให้เกิดความสนใจมากกว่าการฟังพิจารณาดูกระดาษข้อเขียนที่เต็มไปด้วยหมึกสีแดงอย่างสิ้นหวัง เพราะมิได้ให้ความกระจ่างว่าเขาผิดพลาดอย่างไร ผลดีของการแก้ไขแบบใหม่นี้ก็คือ เมื่อเขาเข้าใจแจ่มแจ้งเห็นที่ผิดอย่างชัดเจน เขาก็จะไม่ทำผิดซ้ำ ๆ เช่นนี้ ในการเขียนครั้งต่อไป

นักภาษางานกล่าวไว้นำฟังว่า “เราไม่อาจกล่าวได้ว่า ภาษาที่ดีที่ถุกันนั้น มีเพียงรูปแบบเดียว แบบเดียว การที่ใครสักคนหนึ่งบอกนักเรียนหรือเพื่อนว่า “พูดอย่างนี้ผิด” ทั้ง ๆ ที่ตนเองสามารถเข้าใจความหมายของนักผู้้นั้นได้ (เช่น “นักเรียนถูกแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม”) เท่ากับเป็นการพูดว่า “เธอพูดต่างไปจากที่ฉันนึกว่าเธอควรจะพูด” (เช่น “ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม”)...”¹⁶ ข้อคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดของ ดร. นิธิ ที่ว่า “ภาษาที่ดีไม่ว่าสมัยใด ก็ล้วนหมายถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารความหมายทั้งสิ้น แต่ประสิทธิภาพนี้ไม่มีข้อกำหนดตายตัวที่ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย จึงไม่มีประโยชน์ที่จะดัดดันให้นักเรียนต้องเขียนภาษาด้วยไวยากรณ์ ของโลกที่ไม่เคยชินกับการสื่อสารกันด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์...”¹⁷

ถึงกระนั้นการแนะนำหรือการแก้ไขก็ยังคงเป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนภาษาไทย เฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเขียนความเรียงอยู่นั่นเอง ทั้งนี้ เพราะถือหลักที่ว่า “...ผู้ใช้ภาษาจะต้องเข้าใจว่า ภาษามีความหลากหลายและต้องใช้ให้ถูกกาลเทศะ ...ภาษาที่ดีที่สุดมิได้อยู่เพียงแบบเดียว หากแต่สิ่งสำคัญอยู่ตรงที่เราต้องเลือกใช้ภาษาให้ถูกตามกาลเทศะและบุคคล เราไม่ควรหวังว่าภาษาของนักเขียนหนังสือพิมพ์ นักแปล นักแปลข่าว ฯลฯ จะเหมือนกับภาษาที่อาจารย์ภาษาไทยใช้เขียนความเรียง...”¹⁸

ด้วยเหตุดังนี้ครูบาอาจารย์ทางภาษาไทย จึงจำกัดขอบเขตการตรวจแก้ไขอยู่เฉพาะกับเรื่องของการเขียนความเรียงเท่านั้น การยอมรับวิธีการสื่อสารด้วยอิเล็กทรอนิกส์ จึงยังไม่แพร่คลุ้มคลั่งไปสู่โลกของการเขียนความเรียง ในขณะเดียวกันเราก็ไม่ปฏิเสธสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสาร

¹⁶ วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ “ภาษา สังคม และการเปลี่ยนแปลงในภาษา,” ภาษาและภาษาศาสตร์, ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม, 2526, หน้า 43.

¹⁷ นิธิ เอียวศรีวงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

¹⁸ วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์, เรื่องเดิม, หน้า 44.

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไซลิริ ปรามาช ญ อยุรยา (2519) ได้กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย ของนิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2514 และ 2516” โดยแบ่งการศึกษออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคที่ 1 กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย และภาคเรียนที่ 2 กล่าวถึงสาเหตุของ ข้อผิดพลาดต่างๆ ในภาคที่ 1 นั้น กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการใช้คำชนิดต่างๆ ข้อผิดพลาดในการ แต่งประโยค ข้อผิดพลาดในเรื่องความหมาย และข้อผิดพลาดในเรื่องการสะกดการันต์ ส่วนใน ภาคที่ 2 กล่าวถึงสาเหตุข้อผิดพลาดต่างๆ เช่น การใช้แนวเทียบผิด การได้รับอิทธิพลจากภาษา บาลีและสันสกฤต และความสับสนเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาไทย

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร และคณะ (2523) ได้ทำการวิจัยของภาควิชาภาษาไทย คณะ อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2523 โดยศึกษาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยของ นิสิตคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งระดับต้นและระดับปลาย ปีการศึกษา 2518 – 2520 เรื่อง “สมรรถภาพการใช้ภาษาไทยชั้นต่างๆ” ผลปรากฏว่า ลักษณะความผิดและความ บกพร่องด้านการใช้ภาษา คือ

- ก. การใช้ภาษาผิด ใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ไม่สละสลวย ไม่กระชับ
  - ข. การใช้คำผิดชนิด กลุ่มคำและสำนวนมีการเปลี่ยนคำบางคำ เพิ่มคำบางคำและตัดคำ บาง
  - คำ รวมทั้งการใช้คำราชาศัพท์ผิด
  - ค. การใช้ประโยคผิด คือ ใช้ประโยคไม่สมบูรณ์ ประโยคมีหน่วยประโยคเกิน และประโยค มีการเรียงคำหรือกลุ่มคำผิดลำดับ
  - ง. การเขียนสะกดการันต์ผิด
  - จ. การใช้อักษรย่อผิด
  - ฉ. การเว้นวรรคตอน และการขึ้นย่อหน้าผิด
- บางครั้งลักษณะข้อผิดพลาดที่พบยังมีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับวิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย ของนักศึกษาชั้นปีที่

วารุณี เศวตาลัย (2520) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนข่าวลงในวิทยาสารประจำวัน ปี พ.ศ. 2520” กล่าวคือ อยู่ในลักษณะผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ ผิดพลาดทางด้านความหมาย และบกพร่องทางด้านการใช้คำ และยังมีลักษณะที่ยังมีปรากฏใน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนที่กล่าวมา พบว่าข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของการใช้ภาษาไทยในการเขียนมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ซึ่งยังเป็นปัญหาที่พบในปัจจุบัน พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การใช้คำ กลุ่มคำ และสำนวนผิด
2. การใช้ประโยคผิด
3. การสะกดการันต์ผิด
4. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิด
5. การใช้อักษรย่อผิด

อิงอร อมาตยกุล (2535) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. การเขียนเรียงความด้านการเสนอเนื้อหาสาระ ส่วนที่บกพร่องมากที่สุด คือ การเสนอเนื้อหาที่ไม่แปลกใหม่ รองลงมาตามลำดับคือ การเขียนที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ความคิดเห็น ข้อคิดสำคัญไม่ปรากฏเด่นชัด การเรียบเรียงเนื้อหาไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน เนื้อหาขาดการเป็นเอกภาพ การเสนอความคิดที่ไม่สร้างสรรค์ และการเขียนเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง

2. การเขียนเรียงความด้านการใช้ภาษา ส่วนที่บกพร่องมากที่สุด คือการใช้คำ ลักษณะที่พบมีทั้งการใช้คำที่เป็นภาษาพูด การใช้คำฟุ่มเฟือย การใช้คำเชื่อมไม่เหมาะสม การใช้คำกำกวม การใช้คำย่อหรืออักษรย่อ และการใช้คำทับศัพท์ รองลงมาคือ การใช้กลุ่มคำ และประโยคไม่กระชับรัดกุม การเรียงคำเข้าประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนสะกดการันต์ผิด การวางสระวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องตรงตามตำแหน่ง และการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง

3. การเขียนเรียงความด้านรูปแบบการเขียน ส่วนที่บกพร่องมากที่สุดคือ การเขียนย่อหน้าไม่ได้สัดส่วน และไม่เหมาะสม ส่วนที่บกพร่องน้อยที่สุด คือการเขียนที่ไม่มีส่วนคำนำ และสรุป

4. การเขียนเรียงความด้านส่วนประกอบการเขียน ส่วนที่บกพร่องมากที่สุด คือ การอ้างอิงต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับตัวเรื่อง หรือไม่มีการอ้างอิงใด ๆ เลย รองลงมาคือ การวางวรรคตอน

